

19. april 2023

Inatsisartut ingerlatsinermut maleruagassaasa § 37 imm. 1 tunngavigalugu Naalakkersuisunut ukuninga apeqquteqaateqarpunga:

Naalakkersuisunut apeqquteqaatit:

- 1. Ataani allaqqasut qanoq amerlatiginerinik Naalakkersuisut paasissutissiisinaanerlutik:**
  - a. Suliaritinnerit ukiuni 2019-2023? (suliaritikkasuarnertit annikinnerit minillugit).
  - b. Suliaritinnissaagaluit uniinnartut ukiuni 2019-2023
  - c. Suliaritinnissaminnut utaqqisut ukiuni 2019-2023
  - d. Nappaammik, tamatumani kræfteqarsorisat, suussusersineqarnissaminnut aammalu misissortinnissaminnut utaqqisut?
  - e. Mammografi-mik misissortittussatut utaqqisut ukiuni 2019-2023
  - f. Koloskopi-mut utaqqisut?

- 2. Politikkikkut aaliangerneqarsimangitsumik peqqinnissaqarfimmi allannguissamut suliniutissatut akuersaarneqarsimasoq maanna qullersanik arfineq marlunnik atuutsilersitsiffiusimasoq, ukiumut 6 million koruuninik allaffissornermut akisunerulersitsisimasoq Naalakkersuisuniit nalilersorneqarnissaa pilersaarutigineqarnerluni?**
  - a. Allannguissamut suliniut, Naalakkersuisut naliliinerat naapertorlugu, anguniagaq naapertorlugu ammanerusumik aammalu nakorsiat sullilluarneqarnerulerneranik malitseqarpa?
  - b. Allannguissamut suliniut ilinniarsimasunik sulilersitsiniaanermut, tamatumani radiologit ilinniarsimasullu allat ilanngullugit, aammalu nakorsianut iluaqutaasumik utaqqisut ikilisinneqarneranik toqqaannartumik sunniuteqarnerluni?

- 3. Naalakkersuisut nalunaaruteqaqqammipput peqqinnissatigut sullissinerit siunissami eqiterunneqassasut, tamatumani Nuummi Danmarkimilu. Matumani aaliangersimanermit aningaasaqarneq malinnaatinneqarnersoq, taamaasillunilu DIH aammalu Nuummi nakorsiarfarfik aningaasatigut nikerartitsiffigineqarnissartik aammalu ilinniarsimasutigut inuttaqarnerulernissamik naatsorsuuteqarfigissaneraat Naalakkersuisut nassuiarnissaanik piunaffigineqarput?**

- 4. Kalaallit Nunaanni innuttaasut qanoq amerlatigisut namminerisamik peqqinnissatigut sillimmateqarnerisut imaluunniit suliffitsik aqqutigalugu peqqinnissatigut sillimmateqarnerisut, soorlu pisortat ingerlatsiviini A/S ingerlatseqatigiiffiini, Naalakkersuisut misissornissaanik suliniuteqassallutik pilersaaruteqarnerlutik?**

- 5. Ukiuni 2019-2023 taartaasarnermut (vikarbureaumit) suliffeqarfinniit sulisunut aningaasat qanoq amerlatigisut atorneqarsimanersut Naalakkersuisut paasissutissiisutiginnaanerlugu?**
  - a. Ineriartornermut tassunga suna tunngaviunersoq Naalakkersuisut nassuiarsinnaanerlunikku?
  - b. Ineriartornermut tassunga Naalakkersuisut qanoq inissisimappat?

6. Ukiuni 2019-2023 sulilersitsinernut suliunnaarnernullu atatillugu angalanernut aningaasat qanoq annertutigisut atorneqarsimappat? (akissummi ukiumiit ukiumut allattorsimaffinngorlugu ersarissarneqarnissaa piumasarineqarpoq)
7. Ukiuni 2019-2023 kinguaattoornernut aningaasarsianut, sulinngiffeqarnissaagaluanut annaasaqarnernut allanullu sulisorisat sapaatip akunneranut 40 tiimit sinnerlugit sulisartunut toqqaannartumik aningaasartuuteqartarnernut ineriartorneq qanoq isikkoqarpa?
8. Qaqortumi erniartortarfik matuneqarnerata kingunerisaanik arnat Nuummut immikkoortunullu erniartortarfinnut allanut angalasariaqartarsimasut qassiuppat?
  - a. Naalakkersuisut erniartortunut ammasussatut neriorsuutigisimasaattuut, ukiup qaammataasa pingasut siulliit ingerlanerini arnat qassit Qaqortumi ernisimappat?
  - b. Qaqortumi erniartortarfik matunerata kingunerisaanik ernisussiortut allanik suliakkerneqarnikuusimappat aammalu/imaluunniit atorfininnermut atugassarititaat allangortinneqarnikuusimappat, soorlu akissarsianut tunngasut?
9. Qinigaaffik matumani peqqinnissatigut ilinniakkat nalilersoqqnissaanik Naalakkersuisut pilersaaruteqarnerlutik?
10. Pineqartumut Naalakkersuisut allanik paasissutissiisinaanerlutik?

(Demokraatit Inatsisartut gruppia)

Tungavilersuut

§37 tungavigalugu apeqquteqaatima akissutaanni (19, 20, 54 ,57) 2020-meersut ineriartorneq paasisaqarfigeqqissallugu soqutigintartippara. Ersarissumik maluginiarpara peqqinnissaqarfippat killissaa tikillugu naqittarneqartoq, peqqinnissatigullu aqqissuusseqqinnissaq politikki tungaanniit sivitsorsarneqarluni, tamannalu ingerlatsinermut kingunerluuteqangaartoq – ingammik sulisutigut sulilersitsiniaanermut attassiinnarnissamullu.

Kalaallit Nunaanni peqqinnissaqarfitta inissisimaffia taama ernumanartigitillugu Naalakkersuisut ilumut eqqummaarinersut ernumassutigaa, innuttaasunullu kalaaleqatitsinnut eqqissisaatiginiarmassuk Danmark assigalugu ikiorserneqarnissamut qularnaveeqquteqarnissaq naatsorsuutigissagaat. Uanga isinni Danmarkimi peqqinnissaqarfisik politik tungaanniik ukiorpaalunni kingullinngortittarsimaneraniit maanna ajornartorsiut qanoq annertutigilersitsisimanagera takusinnaaleriartoraat. Kræftertulluunniit ikiorserneqarnissamik qularnaveeqqutip atuunnerani maanna ikiorserneqarsinnaajunnaartut assersuutissaqqippoq.

Pingaaruteqarpoq politik tungaanniit innuttaasut piviusuunngitsunik isumallualersittuussanatigit Danmark assigalugu ikiorserneqarnissamik qularnaveeqquteqarnikkut naatsorsuuteqassasut. Ernummatigaara Naalakkersuisut nalunaaruteqarsimanagerat sulilersitsiniaanermik, attassiinnarnissamik suliffiillu tamarmik inuttaqarnissaannik tigussaasunik siunnersuuteqarnissaagalumiit taarsiullugu angujuminaatsunik isumallualersitsisuussasoq. Sukkanerusumik pitsaanerusumillu ikiorserneqarnissamut pisariaqartinneqartunik ilinniarsimasunik sulisoqarnissaq pisariaqarpoq, avaqqunneqarsinnaanngilarlu

siunissami innuttaasut peqqinnissatigut ajornartorsiutaat ikiorserniassallugit Kalaallit Nunaanni ilinniakkatigut sulisorisat eqqummaariffigilereernissaat, Danmarkilu avataani sulilersitsiniaanissamut isiginissarput.

Taamaattumik eqiterutsitsiniarneq sulisoqarnikkut/aningaasaqarnikkut annertusaasoqassanersoq ilisimassallugu pingaaruteqarpoq (imaluunniit aningaasatigut nikerartitsinikkut), aammalu immikkoortortani taakkunanilu peqqinnissaqarfanni innuttaasut qanimut sullinneqarneranut qanoq kinguneqarumaarnersoq.

Peqqinnissatigut naligiinnginneq qanoq ajornartorsiutaatiginera Naalakkersuisuniit ilumut paasineqarumanersoq issanngugaara, naligiinnginnerlumi taanna peqqinnissatigut sillimaserneqarsimanikkut amerlassusaannik ilisimalerneqarsinnaanersoq. Namminerisamik aammalu pisortat ingerlatsinerisigut peqqinnissatigut sullinneqarnissaq peqqinnissatigut naligiinngisitsinermik pilersitsisarpoq. Sulisitsisut sulisuminnik eriaginninnerat paasilluarsinnaavara, sulisorisallu Danmarkimi sukkaasumik pitsaasumillu ikiorserneqapallassinnaanerat nalitoorujussuuvoq, suliffeqarfimmut inuiaqatigiinnullu iluaqutaasumik suliariorluni uteqqipallassinnaalluni. Unammillernartuali uaniippoq peqqinnissatigut sullinneqarsinnaaneq tamanna naligiinngisitsinermik pilersitsiinnarnersoq. Taamaappat Peqqinnissamut Inatsimmi siunertarineqartunut uniutissaaq, kingunerluuterlu annerpaasinnaalluni peqqinnissatigut sillimaserneqarsimangitsunut toqusarnej annertuseriarsinnaalluni.

2019-mi Peqqinnissaqarfik politik tungaanniit peqataaffigineqanngitsumik allannguissamut sulerusissamik pilersitsipput, kingunerisaanillu politikkiimiit akuerineqarsimasumik akissarsianut aningaasartuutit 6 million koruuninik annertussusilinnik qullersanut nutaanut aningaasartuuteqarnerulersitsisumik, taakkulu allaffissornikkut aqutsinerinnarmik siunertaqartuullutik. Aningaasat taakku isigaakka innuttaasunut toqqaannartumik pitsanngoriaatitut malugineqartussaagaluanut kissaatitut atorneqarsimasinnaagaluit, soorlu assersuutigalugu aappariit meeraqanngitsunut meerartaartitsinernut, kræftimik pasitsaasaqarnermi sukkanerusumik suussusersinernut, tarnip pissusaanut immikkoortortaq pitsaanagerusumut il. II. Taamaattumik paasissallugu soqutigaa allannguissamut suliniut Naalakkersuisuniit nlilersorniarneqarneraq, maannamut ukiut arlaqalersuni siunertaminut ilumut ingerlanersoq uuttortarneqarsinnaanngussamat.

Taassumap avataasigut Naalakkersuisuusimasut aningaasanut inatsimmi millionilikkaanik aningaasaleeqqinnikkut kræftimut suususersiaartoqartalernissanut suliniut tigussaasoq, siunertaralugu eqimattaq angalasartussamut atorneqartussat, utaqqisunut sunniuteqarsimanersoq aammalu toqusartunut ernumanaateqarnermut sunniuteqarsimanersoq paaserusuppara.

Taamatut tunngavilersuuteqarlunga apeqqutit ullut qulit suliffiusut iluanni akineqareersimanissaat kissaatigaara.